

שיעור מוסר על פי החסידות

כאייל תערוג

עוון שנאת חינם החמור מכל

מלוקט מדבריו של מו"ר הרב
אייל עמרמי
שליט"א

פרשת נצבים-וילך

העלון מוקדש

להצלחת

אוראל ורות חתונה
גל בלחטן בן גילה
דוד דודי בן רחל חל
הודיה רבקה בת שירה
ללידה קלה ופרנסה בשפע
לזיווג הגון
יוסף בן רחל אייל בן אסתר
דוד רועי בן רבקה
לינור בת רחל עדי בת דינה

לרפואה שלימה

רבקה בת ג'ור שרה
דינה בת נעמי
חנה בת שרה
חיים בן שמחה
יגאל גד זוהר בן ברוריה
עמוס אליעזר בן דליה
אליעזר בן דליה
יוסף בן כמונה
שי צדיק בן אביבה

לעילוי נשמת

ניסים עמר בן סימי ז"ל
רוני ראול בן שורקיה ז"ל
רחמים בן יוסף נגר ז"ל
אביבה בת דליה ז"ל
אליעזר בן מלכה ז"ל
מזל בת רוזה ז"ל
שולמית בת סמרה ז"ל
אברהם בן רחל ז"ל
יואב בן נעימה ז"ל
משה גואטה בן מרים ז"ל

העלון מוקדש לעילוי נשמת אילנה כותון בת מלכה ת.נ.צ.ב.ה.
העלון מוקדש לע"נ משה בן רחל ז"ל | שושנה בת לטיפה ז"ל ת.נ.צ.ב.ה.

זכויות ההתחזקות בעלון לעילוי נשמת דוד גולן בן שושנה ויעקב בן חתית
ולרפואת יהושע בן סרח ושרה בת לוזל

לקבלת העלון השבועי למייל הכנסו לאתר <https://ayal-taarog.org.il/>

השיעור השבועי כאיל תערוך

מפי מו"ר ועט"ר הגאון הגדול הרב אייל עמרמי שליט"א

לקבלת העלון, להפצה והוספת מוקדים, להקדשות והנצחות ולכל ענייני העלון אהרון 052-9695044.
לקבלת העלון באיזורכם:

נשר אלמוג מזרחי 050-7300770
טבריה ינון אבוטבול 053-7328642
טפחות (מושב) אביאל לסרי 058-7762080
יבניאל שמואל אליעזר פרץ 053-3428761
יקנעם והאזור נתנאל 054-7999768
כרמיאל שחר דוד ויצמן 052-4605373
מעלות אלירן כהן 050-6096476
מגדל העמק משה סויסה 053-8280661
נהריה גיא 052-6161523
נווה שאנן נתנאל חיון 054-7724310
נתניה שמרון רוזנצויג 054-4320790
עכו אופיר גלרנטר 054-9851525
עפולה אלי אסולין 054-6467078
צפת ומירון יוסף בן דוד 052-4578972
קצרין ברק פוגלהוט 053-2730024
קרית ביאליק שאול תשובה 052-5422265
קרית חיים עופר ביטון 050-9371476
קרית מוצקין אבי גזית 052-6045037
קרית שמואל אביעד זנו 052-6994942
קרית שמונה גל בלחסן 054-8315153
שלומי יובל 053-5882799

דרום הארץ

אבן שמואל מיכאל לוי 050-4144121
אופקים 055-6748213
אילת רון אליהו 052-5541715
אשדוד מרדכי בטיטו 054-7515500
אשקלון נדב משה 053-2823666
באר שבע יעקב לוזיה 054-8770770
דימונה בן שושן 054-8405397
ירוחם אליה בונדי 053-5548154
כרמי גת גיל-עד ששון 052-3840648
מושב איתן רועי קדושים 050-3240240
מושב זרחיה אברהם 050-5922001
מושב מנוחה יקיר 055-5537680
מושב רווחה אודי מישאל 050-4304342
מושב שדה עוזיהו פני גלם 054-4439808
מצפה רמון יניב הרוש 052-7026200
מרכז שפירא דוד רועי 050-5887712
נירגלים מאור שטרית 058-4314314
נתיבות אדיר 052-4694367
ערד רחמים 052-7186779
קרית גת אביהו שקלים 050-6656562
קרית מלאכי ניסים 052-6494317
שדרות בן-ציון 050-6462038

חוץ לארץ

אומן נחמן קלור 1-380-50-5776453
לוס אנג'לס הוד 1-818-9345753
מיאמי שבי 1-910-9640474
ניו יורק יוסי 1-651-2464179

מרכז הארץ ירושלים ויהודה ושומרון

אדם משה הלוי 050-4177727
אור יהודה יצחק 050-4112334
אחינעז יחזקאל לוי 050-4949923
אליכין אסף סובעי 050-9262636
אפרת יוחאי ביטון 054-8780189
אריאל אביב פינטו 054-4461239
בית אל אריאל 052-8262245
בית דגן נהוראי ערוסי 053-7209069
בית שמש רועי רפאל 058-6161919
ביתר דניאל סעדי 052-8347490
בן זכאי (מושב) בן ציון 054-2188885
בני ברק בן סעדה 050-2909702
בת ים כהן שמענוב 052-2835442
גבעתיים אלי פלאש 050-2233507
גדרה שי 054-8348303
גני יבנה עמית בן דוד 053-3610345
גניתקה שניר קהלני 050-6431554
הוד השרון שי כהן 054-3177270
הר שמואל נריה מפיץ חדש! 050-5337750
הרצליה הפרופסור 053-3338923
חולון אורן 054-5912934
חשמונאים נאור 052-4624432
טלמון מאור נשיא 052-3715507
יבנה עמית 054-2919221
ירושלים ירון 052-9695044
כפר סבא אופיר דוד 054-5805367
לוד אדם 054-7967670
מודיעין הראל צרויה 050-2591591
מושב ישעי אדיר באשרי 050-9876481
נס ציונה דוב 054-2639782
עמנואל עדי טרומן 055-5580916
פתח תקוה יעקב בן אליהו 052-2756047
קרית עקרון אבישי משה 053-2466221
ראש העין הראל 052-5002090
ראשון לציון דניאל יעקובוב 054-3371560
רחובות איתן אזולאי 054-2390447
רמלה אמיר חגי 052-5094474
רמת גן וקרית אונו עמרם 053-3139506
רעננה איתי שוורץ 053-2239377
שוהם גיא בן עמי 050-4535354
תל אביב מאיר 053-3145436
דרום תל אביב דודי 050-5990055
תל ציון (כוכב יעקב) עמית 050-3564444

צפון הארץ

אור עקיבא דניאל חיים 054-9203184
בית שאן חגי 055-9191732
בנימינה אופק שמעוני 054-5557248
הקריות והסביבה מרדכי אחיון 054-2399998
חדרה 058-3297724
חיפה אהרן חזן 058-3888899

סך עלות חוברת אחת שמקרכת עוד יהודי לקב"ה בסה"כ 1 ש"ח בלבד
המעוניין לתרום ולשלול חלק בזיכוי הרבים. יפנה לאהרון - 052-9695044

גיליון שצ"א - פרשת ניצבים-וילך

ד	גדלותו הרוחנית של דור בית שני
ה	חומרת עוון שנאת חנם
ז	חסימת התפילה לפי הזוהר והאר"י הקדוש
ז	השנאה כמחלה מושרשת והשפעתה על הבית והילדים
ח	שבירת האגו באמצעות יסוד האמונה וההכנעה לשליח
ט	סיפורים אישיים מחזקים
ט	אל תזלזלו במעשה חסד קטן
י	סיפורי צדיקים
י	רבי יהודה זאב ליבוביץ זצ"ל

עוון שנאת חנם החמור מכל

משמרות, שלושה גדודים חמושים של חיילים סדירים: גדוד אחד הציב בחמתה, גדוד שני בכפר לקיטיה, וגדוד שלישי בבד יהוד. המטרה של שלוש הפלוגות הללו הייתה ברורה – הוא פקד עליהם: כל מי שינסה לברוח מן העיר הזו, תהרגו אותו מיד, כדי שלא יישארו ניצולים ולא תהיה פליטה לאף יהודי.

המדרש מוסיף ומתאר שאספסיאנוס פנה אל שר הצבא שלו, הראה לו נתח עוף ואמר לו: "עד שאני מסיים לאכול את קרן גלוסקאה הזו וירך תרנגול זה – אבקש אחד מהם ולא ימצא".

הוא הציב לו אולטימטום אכזרי: בזמן הקצר שלוקח לאכול שוק של עוף – דקות ספורות – עליך לחסל את העיר כולה. אם לאחר שאסיים לאכול אראה

במסכת יומא ובמדרש רבה מתאר מעשה בזמן חורבן בית המקדש שאמר רבי אלעזר בר צדוק: מעשה בעני אחד שבא ועמד על פתח בית אבי. אמר לי אבי, צא וראה שמה, שהרי אדם זה הוא מבני ירושלים המיוחסים והמפוארים. הלכתי ומצאתי שם דמות אדם שנשתנתה כל כך מחמת הרעב, עד שאי אפשר היה לדעת אם זהו זכר או נקבה, ולא הייתה אותה דמות מבקשת אלא דבר אחד בלבד: תנו לי דבלה (תאנה) אחת, תנו לי תמר אחד בבקשה כדי להחיות את נפשי. ועל מצבים אלו נאמר שצפד עורם על בשרם ולא ניכרו בחוצות מרוב האסונות.

באותם ימים איומים, אספסיאנוס הרשע, החליט להדק את המצור על העיר ירושלים. הוא הושיב שלושה

כאן יהודי חי, אני מוציא אותך להורג מיד.

החילים הרומאים הקיפו את כל הגינות והעיר, והרגו באנשים ללא רחם. הדם היה זורם בנחלים גדולים עד שהגיע לנהר הגדול ומשם לים. אלו שהיו מסתתרים במערות, ביערות ובמצודות, הגיעו לחרפת רעב תת-אנושית שבה נאלצו לאכול בשר מתים כדי לשרוד. בכל יום היה יוצא אחד מהמחבוא בחשאי, מסכן את חייו מול חיילי אספסיאנוס, ומחפש גופה של אדם מת. מביא את הגופה אל המערה, והיו חותכים את הבשר, שמים על האש ואוכלים אותו כדי שלא למות ברעב.

יום אחד פנו אל אחד מן המסתתרים ואמרו לו: צא היום אל השדה, ומצא לנו גופה, שאם לא תמצא דבר – מה נאכל מחר? יצא האדם לשדה וחיפש, ולפתע מצא גופה של אדם. כשהתבונן בה זיהה שזהו אביו שלו. מתוך כבוד לאביו, לא מסוגל היה להביא את גופתו לאכילה. מיהר לחפור באדמה, קבר את אביו, סימן את המקום בגל אבנים וחזר אל המערה. כשנשאל אם מצא דבר, השיב: חיפשתי בכל מקום ולא מצאתי גופה היום.

למחרת, הגיע תורו של אדם אחר לחפש. הגיע אל אותו המקום, הבחין בגל האבנים, חפר באדמה והוציא את הגופה שהוחבאה שם. הביא אותה אל המערה, חתך את הבשר ובישל אותו, וכולם ישבו לאכול. לאחר שסיימו את סעודתם, פנה האדם שהביא את הבשר אל חברו ואמר לו: כיצד אמרת אתמול שלא מצאת דבר? הרי ממש ליד הגדר, תחת גל אבנים, משהו החביא את הגופה הזו! באותו רגע הבין הבן את הנורא מכל – הוא תפס את ראשו, החל להכות את עצמו בבכי מר וצעק: אוי לי, אני החבאתי את אבא שלי, ובמו ידי

אכלתי עכשיו את בשר אבי! אלו זוועות קשות ואיומות, שאפילו באסונות של הדורות האחרונים לא שמענו על תופעות קיצוניות כאלו של אכילת בשר אבות ובנים מחמת רעב כה נורא. בעולם כולו לא היה חורבן כזה. ועל כך נכתב בספר איכה "פָּלַע ה' וְלֹא חָמַל" – היה זה תוקף עצום ומבהיל של מידת הדין המתוחה.

גדלותו הרוחנית של דור בית שני

כאן מתעוררת השאלה הנוקבת ביותר, כשאדם שקורא את דברי חז"ל הללו אינו יכול להבין בשכלו: על מה ועבור מה באה כזו מידת דין קשה ואכזרית על עם ישראל? הרי לא היה מדובר כאן בדור של עוברי עבירה רגילים.

הגמרא במסכת יומא (דף ט"ז) והתלמוד הירושלמי מביאים את היסוד הזה, והחפץ חיים זצ"ל מרחיב עליו בספרי: בית שני, מכירים אנו בהם שהיו עמלים בתורה וזהירים במצוות ובמעשרות, וכל מידה טובה הייתה בהם. עלינו לצייר בנפשנו מה פירוש המילים "כולם היו עמלים בתורה". אין הכוונה שהיו שם ישיבות בודדות או קהילות חרדיות מסוימות כפי שיש בימינו בבני ברק או בקריית ספר, שבהן רואים אברכים בחולצות לבנות וציציות בחוץ צועדים לבתי המדרש. בדור של בית שני – כל עם ישראל כולו היה כזה!

לא היו באותה תקופה מוסדות פנאי, לא היו בתי עס, לא סינמה סיטי, לא ריקודי עס, לא משחקי כדורגל ולא מונדיאל. שום דבר מכל זה לא היה קיים. כולם היו יושבים בבתי המדרש. אדם היה קם בבוקר, ואשתו הייתה שואלת אותו: לאן פניך מועדות? והתשובה היחידה הייתה: אל הכולל, אל בית המדרש. כל

העם היה יגיע בתורה.

ולא כתוב בגמרא שהיו "לומדים" תורה, אלא שהיו "עמלים" בתורה. עמל פירושו קושיות ותירוצים, פלפול עמוק, יגיעה מבוקר עד ערב כדי להבין דף גמרא או הלכה על בורייה. היה זה דור של תנאים קדושים. נחשוב על מציאות שבה רבי אליעזר בן הורקנוס ישב ומסר שיעור בבית המדרש. הגמרא מתארת שהיו פניו מאירות כאור הצהריים, עד כדי כך שהיו הלומדים צריכים להביט החוצה כדי לבדוק האם עכשיו יום או לילה, מרוב שהאור שקרן מפניו האיר את החלל. בדור כזה, מי יעלה בדעתו לבטל זמנו וללכת לעבוד? כולם ישבו ושתו בצמא את דבריו. בדור כזה רבי עקיבא מוסר שיעור, ורבי שמעון בר יוחאי מגלה את סודות התורה שבעל פה שגילה להם ה'.

בנוסף לעמל התורה, כולם היו זהירים במצוות בצורה הפדנטית ביותר. איש לא קנה תפילין או מזוזות שהן בגדר "סוג ג" או בדיעבד. כולם חיפשו את ההידור הגבוה ביותר, "לכתחילה שבלכתחילה". כשאדם היה קונה תפילין, היה פונה אל הסופר ושואל אותו: האם טבלת במקווה לפני שכתבת את האותיות? האם נזהרת בכל קו ותג? והסופר היה משיב לו: בוודאי, טבלתי שוב ושוב. כולם הניחו שני זוגות תפילין, של רש"י ושל רבנו תם; כולם הידרו להדליק נרות בשמן זית זך בלבד; כולם לבשו יציעות עשויות צמר רחלים טהור; לכולם היה ארבעת המינים הכי מהודרים שיש, ושמעו שופר בצורה הכי מהודרת שיש.

מעבר לכך, כולם היו גומלי חסדים בקנה מידה עצום. בכל שכונה ובכל בית כנסת היו מערכים שלמים של עזרה הדדית. היו בתי תבשיל בכל פינה שהאכילו רעבים, וסיפקו לחמניות, המבורגרים

ונקניקיות חמות לכל דורש – עגלה מיוחדת לגברים, עגלה לנשים ועגלה לילדים... כולם היו זהירים במעשרות, וכל מידה טובה של עזרה לזולת, כגון סיוע בהחלפת פנצ'ר בדרך או עזרה בנשיאת משאות, הייתה דבר שבשגרה. לא היו שם קיבוצים חילוניים, אלא ארץ שלמה שכולה קודש, כולה יראת שמיים, כולה תורה וכולה חסד. משה רבנו בעצמו לא זכה לדור בהיקף כזה של דקדוק במצוות ועמלות בתורה.

ואף על פי כן, דווקא על הדור המפואר והקדוש הזה נחתה המכה הקשה ביותר, מידת הדין האכזרית וההרג ההמוני מידי הרומאים.

חומרת עוון שנאת חינם

הסיבה היחידה לחורבן הנורא הזה, כפי שמגלה לנו הגמרא במסכת יומא, היא עוון שנאת חינם.

על מה היו שונאים אלו את אלו? אדם היה יכול להיות צדיק גדול, ללמוד תורה כל היום, לחלק צדקות ולעשות חסדים, אך ברגע שיהודי אחר עשה לו דבר קטן שלא כרצונו, פגע בממונו או דרך לו על הרגל – הוא היה מוחק אותו מיד ומכניס שנאה יוקדת בליבו.

למדנו מכאן, ששנאת חינם שקולה כנגד שלוש העבירות החמורות ביותר שבתורה: עבודה זרה, גילוי עריות ושפיכות דמים. בא רבי יוחנן, חקר את כל הזוויות של האסון הלאומי הזה, והבהיר לדורות: אל תטעו לחשוב שהחורבן קרה בגלל כשלים פוליטיים, טעויות מדיניות של ההנהגה, חוסר מוכנות של הצבא, כשל מודיעיני או שומרים שנרדמו בעמדותיהם. החורבן הגדול של ירושלים ובית המקדש לא התחיל בגלל החלטות ממשלתיות, אלא בגלל מריבה מקומית ושנאה אישית

שהתרחשה באולם שמחות פרטי. סיפורם של קמצא ובר קמצא מלמדנו שאירוע חברתי מקומי, שבו בעל הבית גירש בבושת פנים אדם ששנא אותו, למרות שאותו אדם התחנן להישאר והציע לשלם על הסעודה כולה ועל האירוע כולו – השנאה הזו גרמה לחורבן הבית הלאומי שלנו. בעל הבית אמר לו: אני שונא אותך, לא מסוגל לסבול את הנוכחות שלך, צא מיד. השנאה הפרטית הזו שרפה את בית אלוקינו.

על כן אומר רבי יוחנן: "אֲשָׁרִי אָדָם מִפְּחָד תְּמִיד" (משלי כה, יד). אם אדם מגלה שיש בליבו טיפת שנאה או טינה כלפי יהודי אחר, עליו להתמלא בפחד ובאימה גדולה. הוא צריך להבין שהוא נמצא בסכנה רוחנית קיומית. השנאה הזו אינה נשארת בפינה מבודדת בלב; היא כמו רעל שמתפשט ומחריב את כל עולמו הרוחני של האדם. היא מחריבה לו את התורה שהוא עמל בה, היא מחריבה את השבת שהוא שומר בקפידה, היא מחריבה את הטבילה שלו במקווה, את מעשי החסד שהוא עושה, את קדושת המזוזה שבפתח ביתו, ואפילו את הקמיעות והברכות שקיבל מגדולי הצדיקים. שום סגולה ושום הידור מצווה אינם יכולים לעמוד מול האש המאכלת של השנאה.

כאשר אדם שונא את השכן שלו, את המנהל שלו בעבודה או את קרובי משפחתו, הדבר נחשב לו בשמים כאילו הוא עובר בכל יום ויום על העבירות החמורות ביותר. הדבר שקול כאילו הוא הולך מדי יום להשתחוות לפסל בכנסייה, כאילו הוא רוצח נפש בכל יום, וכאילו הוא נכשל בעריות החמורות ביותר באופן קבוע. אדם כזה צריך להבין שהוא מסובך בצורה אנושה, וכל האמצעים הרוחניים שלו קורסים.

החפץ חיים זצ"ל מסביר בשכל ישר ומדוע עוון השנאה חמור יותר מכל העוונות האחרים. בכל שאר העוונות, אין זה מצוי שהאדם יעבור עליהם בכל רגע ורגע ללא הפסקה. אדם אינו יכול לגזול, לעשוק או לחטוא ללא הרף; הגוף זקוק למנוחה, הקיבה מוגבלת, וההזדמנויות לחטוא אינן זמינות תמיד. למשל, אדם שיש לו יצר הרע לאכול מאכלות אסורים, כמה בשר חזיר הוא מסוגל לאכול ביום אחד? עשרה קילוגרמים? הקיבה שלו מוגבלת בקיבולת פיזית. ברגע שהוא שבע והפסיק לאכול – העבירה נעצרה, והעוון הסתיים לאותו הזמן.

לעומת זאת, עוון השנאה בלב הוא העוון היחיד שמלווה את האדם בכל שנייה, עשרים וארבע שעות ביממה, ללא הפסקה. כשאדם שומר טינה כלפי חברו במשך חודש ימים או שנה שלמה, השעון הרוחני בשמים אינו מפסיק לתקתק. בכל רגע, בכל נשימה, הוא עובר מחדש על הלאו דאורייתא של "לֹא תִשָּׂא אֶת אָחִיךָ בְּלִבְךָ" (ויקרא יט, יז). הררי עוונות ואלפי לאווין נערמים על ראשו מבלי שישים לב בכלל.

כאן מתגלה האבסורד הגדול של היצר הרע, שהופך את האדם לחסר דעת. אדם הולך למסעדה או לחנות, ובודק בשבע עיניים את רמת הכשרות. שואל: זה בד"ץ? זה מהדרין? זה הכשר של בית יוסף? אני מקפיד לאכול רק בשר "חלק" ללא חשש ונדנדוד איסור! הוא מחשיב את עצמו לצדיק גדול וחסיד קדוש. אך באותו זמן, כשהוא נושא שנאה וטינה בלב כלפי יהודי אחר, הוא "אוכל חזיר רוחני" בכל שנייה של חייו. הוא נזהר מאיסור אכילה קל, ונכשל באיסור חמור בהרבה, תמידי ובלתי

פוסק.

חסימת התפילה לפי הזוהר והאר"י הקדוש

השלכה נוראה נוספת של עוון השנאה היא חסימת שיערי השמים בפני תפילתו של האדם. הזוהר הקדוש מגלה לנו יסוד מבהיל: ה' אינו מסוגל לשמוע או לקבל תפילה של אדם שיש בליבו שנאה או טינה כלפי יהודי אחר.

האר"י הקדוש זיע"א תיקן על פי סודות הקבלה שכל אדם, לפני שהוא פותח את פיו בתפילת שחרית, חייב לקבל על עצמו את מצוות עשה של "ואהבת לרעך כמוך" ולומר בפה מלא: "הריני מקבל עליי מצוות עשה של ואהבת לרעך כמוך, והריני אוהב כל אחד ואחד מישראל כנפשי ומאודי". משמעות המילים "כנפשי ומאודי" היא לאהוב כל יהודי בדיוק כפי שאני אוהב את עצמי, וכפי שאני אוהב ושומר על הממון והרכוש הפרטי שלי. האר"י הקדוש מבהיר שאם אדם אינו פותח את התפילה בהצהרה זו, ואומר לקדוש ברוך הוא שהוא אוהב את כל בניו, התפילה שלו חסומה לחלוטין ואינה יכולה להיכנס בשערי שמים.

אומר הזוהר הקדוש בפירוש: "ומן דלא מעביר טינה מליבה, צלותה לא סלקה לעילא, וטבעה בהווא אתר דאקרי רפש וטיט". מי שאינו מסוגל להעביר את הטינה, הכעס והכאב מליבו, ואינו מוכן למחול ולסלוח לחברו על מה שעולל לו – אפילו אם אותו חבר גרם לו להפסדים כספיים עצומים, הלשין עליו לרשויות המס או הביא לסגירת המפעל והעסק שלו – תפילתו אינה עולה למעלה בשום אופן. הקדוש ברוך הוא לוקח את המילים, את הבקשות ואת הדמעות של אותו אדם, ומשליך

אותן אל מקום הטומאה הנקרא "רפש וטיט" במצולות הים, כביכול בבחינת "וְתִשְׁלֶיךָ בַּמַּצְלוֹת יָם כָּל חַטֹּאתֶיךָ".

לא מועיל כמה אדם התפלל, כמה שעות עמד על רגליו, כמה שירים ותשבחות הוא שר, כמה מחא כפיים או השקיע כוונות עמוקות בברוך שאמר ובתפילת עמידה. ברגע שהוא שונא יהודי אחר, ה' אומר לו: אתה שונא את הבן שלי, ובכך אתה מוכיח שאינך מאמין בי ובהשגחה שלי. מי ששונא את חברו – התפילה שלו חסומה, והוא גוזר על עצמו נתק גמור מאב הרחמים.

מעבר לחסימת התפילה, השנאה מסבכת את האדם בכל תחומי החיים הארציים שלו. אדם שנושא בליבו שנאה ורודף אחר נקמה, מוצא את עצמו מסובך בשרשרת בלתי פוסקת של צרות: עיקולים כספיים, תביעות משפטיות, צווי מעצר, ומלחמות גירושין קשות שבהן הילדים שלו פונים נגדו ומאשימים אותו בהאשמות שווא קשות ומזעזעות. הכל מתחיל ומתגלגל מאותו הרעל הפנימי של השנאה, שמחריב לו את הבריאות, את הפרנסה ואת שלום הבית.

השנאה כמחלה מושרשת והשפעתה על הבית והילדים

החפץ חיים זצ"ל משווה את מידת השנאה למחלה פיזית בגוף האדם. כאשר מחלה מתגלה בשלביה הראשונים, לפני שהספיקה להתפשט ולהכות שורשים עמוקים באיברים, יש לרופא תקווה גדולה לרפא אותה בקלות על ידי תרופה פשוטה. אך אם החולה מזניח את מצבו והמחלה נשתרשה עמוק בתוך הגוף והפכה לגידול פנימי – קשה מאוד, ולעיתים אף בלתי אפשרי, לרפא אותה.

שבמו ידיו הוא פותח את הדלת למידת הדין הקשה ביותר לפגוע ביקר לו מכל. נחשוב על אדם שרואה אדם זר ניגש לבנו הקטן, ונותן לו סטירה חזקה בפרצוף. האב מיד יתמלא כעס, ירוץ להגן על בנו, יפתח במריבה, יזמין משטרה ויהיה מוכן לשבור את ידיו ורגליו של הפוגע כדי לשמור על הילד שלו. אך אותו אב עצמו, כשהוא הולך ומנהל מלחמות ושנאות קשות עם המנהל שלו בעבודה או עם השכנים, מביא במו ידיו סכנת מוות וצרות על הילדים הקטנים שלו! הוא מוכן להילחם במי שפוגע בילד שלו, אך הוא עצמו משמש כסכין הפוגעת בילדיו מחמת השנאה שבלבו.

שבירת האגו באמצעות יסוד האמונה וההכנעה לשליח

כדי לעקור את השנאה מהלב עלינו לדעת שכל סוג של צער, כאב, הפסד, חירוף או גידוף שמזדמן לאדם במהלך חייו – מגיע בהשגחה פרטית מדויקת ישירות משמים, כחלק מחשבונותיו של הקדוש ברוך הוא.

חז"ל לימדונו שאנשים המחרפים, או מלכלכים עליך ופוגעים בשמך הטוב, לא פועלים מעצמם. עוונות האדם מסובבים את העניין, וה' משתמש באותם אנשים כשליחים כדי למרק את עוונותיו, בבחינת "מגלגלים חובה על ידי חייב".

אומר החפץ חיים: אפילו אם אדם בא והכה אותך במזיד ובכוונה תחילה – כגון נהג בכביש שהתרגז על כך שלא נסעת מיד ברמזור, ירד מרכבו ונתן לך מכה חזקה ישירות בפנים – התגובה היהודית האמיתית צריכה להיות הכנעה מוחלטת לה! תגיד: "תשבחות ותודות לך השם על כל מה שבראת, קבלתי את הייסורים הללו באהבה, כי כנראה זה מגיע לי מהשמים". קל מאוד להיות

כך בדיוק בענייני הנפש והמידות. אם אדם מאפשר לשנאת חינוך להשתרש בתוכו, והוא מתרגל שנים לשנוא אנשים, להחזיק טינה ולכעוס על מי שסביבו – השנאה הופכת אצלו לגידול רוחני שנכנס לתוך העצמות ממש, ואי אפשר לרפאות אותו. הוא מפתח דפוס נפשי שבו הוא שונא את זה, כועס על ההוא, פגוע מהשכן, ומחזיק תרעומת על מי שפגע בו בעבר. עוונותיו נחקקים על עצמותיו, ולא ניתן עוד לשכנע אותו להפסיק. הוא גוזר על עצמו חיים שלמים של סבל, מרורות, בדידות ומרירות. הוא מגיע למצב נורא שבו הוא מנתק קשר עם אביו, כועס על אמו, ואינו מדבר עם חמיו או חמותו מתוך תחושת פגיעה עמוקה.

על אדם כזה לשאול את עצמו בכנות: בשביל זה באתי לעולם? ה' שלח את הנשמה שלי לכדור הארץ כדי להעביר את החיים בשנאה, בכעס ובמלחמות?

החפץ חיים מגלה לנו עוד אמת נוראה ומצמררת, המראה כיצד השנאה שהאדם מנהל מחוץ לביתו, חוזרת אליו כבומרנג ומחריבה את משפחתו שלו. בעוון המר של שנאה ומריבה, מידת הדין נכנסת לתוך ביתו של האדם. המריבה מתרבה בין כותלי הבית פנימה – הילדים מתחילים לריב ולצעוק זה על זה, האישה רבה עם הילדים, ובני הזוג מנהלים ויכוחים קשים ללא הרף. אדם שונא את חברו בעבודה או את שכנו בבניין, והתוצאה הישירה היא בלאגן, חוסר שקט וכאוס מוחלט בתוך ביתו שלו.

יתרה מכך, עוון המריבה והשנאה גורם לאסונות קשים ומשונים במשפחה, כגון הפלות אצל הנשים, ומוות של ילדים קטנים. אדם מנהל מלחמות עם בעל הדירה שלו על דוד שמש, רב עם הגרושה על זמני הראייה, ולא מבין

רק את יד השם יתברך שגזרה שהאדם צריך לעבור את הביזיון והצער הזה כעת. התורה העניקה לרופא רשות לרפות, אך היא מעולם לא העניקה לבני אדם רשות לצער או להזיק מעצמם. לכן, אין שום מקום לשנוא את השליח שהרביץ או קילל, שהרי הוא רק הכלי שדרכו שלח השם את הניסיון והמירוק לאדם. אדם צריך להתפלל ולזעוק להשם מכל קירות ליבו, "אל תקח לי אף פעם את האמונה". ממש לבקש על כך כל היום וכל הלילה!

גוי או מוסלמי, ששם הרגש הטבעי הוא לנקום ולרצוח את מי שפגע בך, ואף להחשיב זאת למצווה. אך להיות יהודי פירושו להכניע את האגו, להבין שאין עוד מלבדו, ולדעת ששום אדם אינו יכול לגעת בך או לצער אותך אפילו צער קטן ביותר, אלא אם נגזר מן השמים.

כששוטר מגיע בהפגנה, מכה אדם באכזריות, קורע את בגדיו ומבזה אותו - האמונה הפשוטה מחייבת לדעת שאין כאן שוטר, ואין מערכת פוליטית; יש כאן

סיפורים אישיים מחזקים

יש לכם סיפור אישי? שתפו אותנו ונפרסם. במייל d0545314210@gmail.com בוואצאפ: 052-9695044

אל תזלזלו במעשה חסד קטן

בעיירה יהודית קטנה חי יהודי פשוט בשם רבי משה. הוא לא היה תלמיד חכם גדול, לא היה עשיר ולא החזיק במשרה מכובדת. כל ימיו עבד לפרנסתו בחנות קטנה שהייתה בבעלותו, ובכל ערב היה חוזר לביתו עייף מעבודתו. אבל דבר אחד היה ידוע עליו בכל העיירה: הלב שלו היה מלא באמונה ובשמחה. רבי משה היה רגיל לומר: "אדם לא נמדד לפי כמה יש לו בידים, אלא לפי כמה אור הוא מכניס לסביבה שלו".

יום אחד הגיע לעיירה חורף קשה במיוחד. הקור היה גדול, השלג כיסה את הרחובות, ואנשים רבים נשארו בבתייהם. באחד הלילות, כאשר רבי משה חזר לביתו, הוא ראה ליד הדלת יהודי זקן שישב רועד מקור. הזקן היה עני ולא היה לו מקום ללון.

רבי משה מיד הכניס אותו לביתו, הושיב אותו ליד התנור, נתן לו אוכל חם והציע לו את מיטתו שלו. אשתו של רבי משה הסתכלה עליו ואמרה: "אבל מה יהיה איתנו? גם לנו אין הרבה, והבית קטן". חייך רבי משה ואמר: "אם ה' שלח לנו אורח, הוא בוודאי שלח גם את הכוחות לארח אותו".

באותו לילה ישן רבי משה בפינה קטנה בבית, אבל ליבו היה שמח. כעבור כמה ימים, הגיע אחד מעשירי העיר ושמע על המעשה. הוא שאל את רבי משה: "מדוע עשית זאת? הרי אתה בעצמך אדם פשוט, לא היה לך הרבה לתת".

ענה לו רבי משה: "לפעמים אדם חושב שהוא צריך הרבה כדי לעשות חסד. אבל האמת היא שגם נר קטן יכול להאיר חדר חשוך. ה' לא מבקש מאיתנו לתת מה שאין לנו, אלא להשתמש במה שיש לנו".

העשיר התרגש מאוד מדבריו והחליט לעזור לעניים רבים בעיירה. הוא הקים קרן צדקה גדולה, וכל זה התחיל ממעשה קטן של יהודי פשוט.

כעבור שנים, כאשר סיפרו את הסיפור הזה לילדים בעיירה, היו אומרים להם: "אל תזלזלו במעשה קטן. לפעמים פעולה אחת של חסד יכולה לפתוח שערים גדולים בשמים".

כי כך דרכו של ה' - הוא לוקח אור קטן שאדם מדליק מעצמו, ומאיר איתו לבבות רבים.

סיפורי צדיקים

רבי יהודה זאב ליבוביץ זצ"ל - כ"ז אלול:

ישנם צדיקים שזוכים לפרסום גדול בחייהם, וישנם צדיקים שכל גדלותם הייתה דווקא בהסתתר. הם אינם מחפשים כבוד או מעמד, אלא חיים בפשטות, בדבקות ובמסירות נפש לעבודת הבורא. אחד מאותם צדיקים היה המקובל רבי יהודה זאב ליבוביץ זצ"ל, דמות מופלאה שהייתה ידועה בענוותנותה הגדולה, בפרישותו ובאהבתו הרבה לכל יהודי.

רבי יהודה זאב ליבוביץ נולד בשנת תרפ"ב (1921) באזור סאטמר שברומניה, לאביו רבי יחיאל צבי ליבוביץ שהיה מלמד תינוקות. כבר בצעירותו ניכרו בו מידות מיוחדות, אהבת תורה ורצון עז להתקרב לעבודת ה'. הוא גדל בעולם של תורה ויראת שמיים, ספג את אוירת החסידות והקדושה של יהדות רומניה שלפני השואה, ובהמשך חייו עבר מסכת ניסיונות קשה מאוד.

שנות המלחמה היו עבורו תקופה של ייסורים וזעזועים, כמו עבור רבים מבני דורו. מתוך החורבן הגדול שפקד את יהדות אירופה, יצא מחוזק באמונה ובביטחון בבורא עולם. הוא לא נתן לסבל להרחיק אותו, אלא להפך – הפך את חייו למסכת ארוכה של התקרבות לה', תפילה ולימוד תורה.

לאחר המלחמה עלה לארץ ישראל והמשיך בדרך של קדושה והתעלות. במשך השנים התפרסם כאדם קדוש ומקובל, אך יחד עם זאת שמר מאוד על צניעותו. הוא לא רדף אחר פרסום ולא ביקש לעצמו מעמד של מנהיג, אלא היה יושב ולומד, מתפלל ומקדיש את זמנו לעבודת ה'. רבים סיפרו על הפשטות המופלאה שבה חי, על הסתפקותו במועט ועל כך שמעולם לא התלונן על הקשיים שעברו עליו.

אחד הדברים הבולטים באישיותו היה החיבור המיוחד בין גדלות רוחנית לבין לב נשבר ואהבת ישראל. אנשים שהגיעו אליו הרגישו שהם עומדים לפני אדם שמבין את כאבם ושנושא אותם בתפילות. הוא היה מקשיב לכל יהודי, בלי קשר למעמדו, ומרבה להתפלל עבור חולים, משפחות בצרה וכל מי שביקש ברכה וישועה.

גדולי ישראל לימדו אותנו פעמים רבות שגדולתו של אדם אינה נמדדת רק בידיעותיו, אלא בעיקר במידת הביטול שלו לפני הקדוש ברוך הוא. אצל רבי יהודה זאב ליבוביץ הייתה נקודה זו בולטת במיוחד. למרות הידיעות הגדולות שהיו לו בתורה ובנסתר, הוא נשאר אדם פשוט בעיני עצמו, מלא הכנעה ויראת שמיים.

מסופר על צדיקים רבים שבזכות ההסתרה שבה חיו זכו לפעול ישועות גדולות. דווקא מפני שלא חיפשו כוח או כבוד, הייתה עבודתם נקייה וטהורה יותר. כך גם דמותו של רבי יהודה זאב ליבוביץ נחרטה בלבבות רבים – לא בגלל פרסום חיצוני, אלא בגלל תחושת הקדושה שהייתה סביבו.

אחת המורשות הגדולות שהותיר אחריו היא ההבנה שעבודת ה' אמיתית מתחילה בפשטות: עוד תפילה בכוונה, עוד ויתור קטן, עוד מעשה חסד, עוד התגברות על ניסיון. לא תמיד האדם צריך לחפש דברים גדולים כדי להתקרב לה'; לפעמים דווקא המעשים הקטנים שנעשים במסירות ובאהבה הם אלו שבונים את האדם.

רבי יהודה זאב ליבוביץ נפטר ביום כ"ז באלול תש"פ, לאחר שנים רבות של חיים מלאים בתורה, תפילה וקדושה. גם לאחר פטירתו ממשיכים רבים להזכיר את שמו, ללמוד מדרכיו ולהתחזק מהדמות המיוחדת של אדם שחי את כל חייו לפני ה'.

הלך הגדול מדמותו הוא שלא כל גדלות נמצאת במקום שמחפשים אותה. יש אנשים שהעולם כמעט אינו מכיר, אך בשמים מעלתם עצומה. אדם שמקדיש את חייו לעבודת הבורא, שמתגבר על קשיים בשתיקה, שמרבה באמונה ובחסד – הופך את חייו עצמם לספר תורה חי.

יהי רצון שנזכה ללמוד מדרכיהם של הצדיקים, להתחזק באמונה, ביראת שמיים ובאהבת ישראל, וללכת בדרך של אמת ופשטות כפי שהאירו לנו גדולי הדורות.

פדיון כפרות

1599-502-051

שלוחה 2

גם השנה נרתמים לחזונו של מורנו הרב שליט"א להקמת
בית התבשיל עם ארוחות מזינות בכל שעות היום

בפדיון כפרות 40 ₪ לנפש

או בהעברה בנקאית: בנק מזרחי טפחות. סניף 458. חשבון 445404

"וַתִּקַּח תֶּם לָכֶם פֵּרִי עֵץ הָדָר...
עֲנַף עֵץ עֲבוֹת וְעֲרָבֵי נָחַל"

הציבור הרחב מוזמן
למכירה הגדולה של

ארבעת המינים

בהשגחתו הקפדנית של
הרה"ג אייל עמרמי שליט"א

אתרוגים א.א. מהודרים בהכשר המהודר של
בד"ץ "נווה ציון" בראשות הרב שלום כהן שליט"א

המכירה תחל ממוצאי יו"כ ועד ערב חג הסוכות
מנץ החמה ועד 22:00 בלילה
ברחבת בית הכנסת "חסדי שמואל"
רחוב הרב מן החר 4

כל ההכנסות קדש עבור כולל האברכים והישיבה

היכל
רבינו"ק רבי נתן מברסלב דיין
ציון

תוכנית מסע הקודש לאומן ומזיבז

ד'י"א בחשוון תשפ"ז | 18-22/10/2026

תוכנית המסע

עם מורנו כבוד הרב
אייל עמרמי שליט"א

יום ראשון - ד' בחשוון תשפ"ז | 18/10/2026

16:30 - מפגש בבתי"א.
לאחר סידורי הבידוק נצא יחד לשער היציאה.
20:00 - המראה בעד"ה מספר טיסה 518 4V.
23:05 - נחיתה בקייטוב.
תפילת ערבית בשדה התעופה התארגנות ויציאה לדרך.
00:20 - נסיעה לאומן. במהלך הנסיעה יערכו עצירות
התרעננות לפי הצורך.

יום שני - ח' בחשוון תשפ"ז | 19/10/2026

08:00 - הגעה לאומן, תפילת שחרית.
קבלת חדרים, ארוחת בוקר. מנוחת בוקר לאחר הנסיעה.
ארוחה קלה בצהריים.
זמן חופשי לתפילה, התבודדות וביקור בציון הקדוש.
17:30 - תפילת מנחה בציון רבי נתן מברסלב זיע"א.
לאחר המנוחה יתקיים שיעור תורה והתחזקות.
19:00 - תפילת ערבית.
20:00 - ארוחת ערב חגיגית, דברי תורה, שירה וריקודים
מתוך שמחה של מצווה, לינה באומן.

יום שלישי - ט' בחשוון תשפ"ז | 20/10/2026

06:30 - תפילת שחרית בבני החמה.
11:00 - ארוחת בוקר, יציאה לציון של רבי נתן מברסלב
זיע"א.
13:30 - הגעה לציון. זמן לתפילה אישית, אמירת תהילים
ובקשות.
14:30 - יציאה למזיבז - עירו הקדושה של הבעל שם טוב.
17:00 - הגעה למזיבז, קבלת חדרים, התארגנות.
18:00 - תפילת מנחה.
לאחר מכן עליה לציונו הקדוש של הבעל שם טוב זיע"א.
19:30 - תפילת ערבית, ארוחת ערב, לינה במזיבז.

יום רביעי - י' בחשוון תשפ"ז | 21/10/2026

תפילת שחרית, ארוחת בוקר.
12:00 - יציאה למעיין הבעל שם טוב הקדוש.

לפי המסורת, רבים נוהגים להגיע למקום זה כסגולה
לרפואה ולבריאות הגוף והנפש, ומתפללים שכל החולים
יזכו לרפואה שלמה בתוך שאר חולי ישראל.
לאחר מכן: ביקור בבית הכנסת העתיק של הבעל שם
טוב.
שיעור תורה והתחזקות.
14:00 - ארוחה קלה, מנוחת צהריים וזמן חופשי.
17:30 - תפילת מנחה וערבית, ארוחת ערב מוקדמת,
מנוחה מוקדמת לקראת היציאה לפנות בוקר.

יום חמישי - י"א בחשוון תשפ"ז | 22/10/2026

04:00 - יציאה ממזיבז לעבר שדה התעופה בקייטוב.
13:30 - הגעה לשדה התעופה, סידורי טיסה ובידוק.
16:20 - המראה לישראל מספר טיסה 517 4V.
19:20 - נחיתה בארץ הקודש בעזרת ה'.

מחיר
\$1790

דגשים חשובים!

- יש להצטייד בדרכון בתוקף.
- מזג האוויר בתקופה זו קריר, ולכן מומלץ להצטייד
בלבוש חם ונוח.
- סדר הזמנים עשוי להשתנות בהתאם לתנאי הדרך,
- מזג האוויר ולוחות הזמנים של השיטות.
- במהלך כל המסע נשמור על אופירה של קדושה,
אחדות, כבוד הדדי ושמחה, ונשתדל שכל אחד ישוב
לבית מחזק ברוחו ובאמונתו.

יהי רצון שנזכה שכל התפילות שנאמר על ציון
הקדושים הקדושים יתקבלו כרצונם וברצונם, ונזכה
כאן לבראות אותה, ולשמוע, לפרנסה טובה,
לשלום בית, לנחת מלא וצאי חלוצין
ולגאולה השלמה בארצה קיימין אמן.

עם החזן
והפייטן
נחמן עמרמי
וליווי קלידן

לפרטים והרשמה אשר ברקוביץ:
058-7695295